

EVROPSKÁ UNIE

EVROPSKÝ PARLAMENT

RADA

**Brusel 29. dubna 2021
(OR. en)**

**2018/0211 (COD)
LEX 2077**

PE-CONS 20/21

**GAF 34
FIN 296
UD 121
AGRI 178
ENFOCUSTOM 53
JAI 392
ENFOPOL 130
EPPO 27
CADREFIN 173
CODEC 534**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,
KTERÝM SE ZAVÁDÍ PROGRAM UNIE PRO BOJ PROTI PODVODŮM
A ZRUŠUJE NAŘÍZENÍ (EU) Č. 250/2014**

**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY
(EU) 2021/...**

ze dne 29. dubna 2021,

**kterým se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům
a zrušuje nařízení (EU) č. 250/2014**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na články 33 a 325 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Účetního dvora¹,

v souladu s řádným legislativním postupem²,

¹ Úř. věst. C 10, 10.1.2019, s. 1.

² Postoj Evropského parlamentu ze dne 12. února 2019 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 16. března 2021 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne ... (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Článek 325 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) stanoví, že Unie a členské státy musí bojovat proti podvodům a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie. Unie by měla činnosti v těchto oblastech podporovat.
- (2) Podpora poskytovaná dříve na tyto činnosti prostřednictvím rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 804/2004/ES¹ (program Hercule), jež bylo změněno a jehož platnost byla prodloužena rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 878/2007/ES² (program Hercule II), které bylo zrušeno a nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 250/2014³ (program Hercule III), umožnila zintenzivnit činnosti prováděné Unií a členskými státy v boji proti podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie.

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 804/2004/ES ze dne 21. dubna 2004 o zavedení akčního programu Společenství na podporu akcí v oblasti ochrany finančních zájmů Společenství (program Hercule) (Úř. věst. L 143, 30.4.2004, s. 9).

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 878/2007/ES ze dne 23. července 2007, kterým se mění a prodlužuje platnost rozhodnutí č. 804/2004/ES o zavedení akčního programu Společenství na podporu akcí v oblasti ochrany finančních zájmů Společenství (program Hercule II) (Úř. věst. L 193, 25.7.2007, s. 18).

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 250/2014 ze dne 26. února 2014, kterým se zavádí program na podporu činností v oblasti ochrany finančních zájmů Evropské unie (program Hercule III) a zrušuje rozhodnutí č. 804/2004/ES (Úř. věst. L 84, 20.3.2014, s. 6).

- (3) V unijních právních předpisech, jež zakotvují pravidla pro Evropský zemědělský záruční fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova, Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, Fond soudržnosti, Evropský námořní a rybářský fond, Azylový, migrační a integrační fond a nástroj pro finanční podporu policejní spolupráce, předcházení trestné činnosti, boje proti trestné činnosti a řešení krizí, Fond evropské pomoci nejchudším osobám, jakož i pro předvstupní pomoc během programového období 2014–2020 a později, je stanovena povinnost členských států, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů podávat zprávy o nesrovnalostech a podvodech poškozujících nebo ohrožujících finanční zájmy Unie. Systém pro řízení nesrovnalostí (dále jen „IMS“) je nástrojem pro bezpečnou elektronickou komunikaci, který členským státům, kandidátským zemím a potenciálním kandidátům usnadňuje plnění povinnosti podávat zprávy o zjištěných nesrovnalostech a který rovněž podporuje řízení a analýzu nesrovnalostí.
- (4) I když Komise odvádí v kontextu předcházení podvodům práci, jejíž význam je nezpochybnitelný, měl by být plně uznán mimo jiné i význam provádění informačního systému pro boj proti podvodům (dále jen „AFIS“), jakož i strategií pro boj proti podvodům na vnitrostátní úrovni.

- (5) Nařízení Rady (ES) č. 515/97¹ a rozhodnutí Rady 2009/917/SVV² stanoví, že Unie má podporovat vzájemnou pomoc mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí za účelem zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů.
- (6) Tato podpora je poskytována řadě operativních činností. Mezi ně patří AFIS, který je platformou informačních technologií (dále jen „IT“), jež se skládá ze souboru aplikací provozovaných v rámci společného informačního systému spravovaného Komisí. V rámci platformy AFIS je rovněž provozován IMS. S cílem zajistit udržitelnost společného informačního systému je v průběhu let zapotřebí jeho stabilní a předvídatelné financování.

¹ Nařízení Rady (ES) č. 515/97 ze dne 13. března 1997 o vzájemné pomoci mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů (Úř. věst. L 82, 22.3.1997, s. 1).

² Rozhodnutí Rady 2009/917/SVV ze dne 30. listopadu 2009 o používání informačních technologií pro celní účely (Úř. věst. L 323, 10.12.2009, s. 20).

- (7) Platforma AFIS sestává z několika informačních systémů, včetně celního informačního systému. Celní informační systém je automatizovaný informační systém, jehož cílem je napomáhat členským státům při předcházení, vyšetřování a stíhání operací, které jsou v rozporu s celními nebo zemědělskými předpisy, tím, že se rychlejším šířením informací zvyšuje účinnost postupů spolupráce a kontrolních postupů celních správ, do jejichž působnosti tyto operace spadají. Jediná infrastruktura celního informačního systému pokrývá případy správní spolupráce i policejní spolupráce na základě bývalého unijního pilíře pro spravedlnost a vnitřní věci. Použití celního informačního systému pro policejní spolupráci nelze technicky oddělit od jeho použití pro správní spolupráci, neboť oba druhy spolupráce probíhají v rámci společného IT systému. Vzhledem k tomu, že celní informační systém je sám o sobě jen jedním z několika informačních systémů provozovaných v rámci platformy AFIS a že počet případů policejní spolupráce je v celním informačním systému nižší než počet případů spolupráce správní, považuje se použití platformy AFIS pro policejní spolupráci za doplňkové k použití pro spolupráci správní.

- (8) S cílem posílit součinnost a rozpočtovou flexibilitu a zjednodušit řízení by podpora Unie v oblastech ochrany finančních zájmů Unie, podávání zpráv o nesrovnalostech a vzájemné správní pomoci a spolupráce v celních věcech a záležitostech týkajících se zemědělství měla být sjednocena a zefektivněna do jediného programu, totiž do Programu Unie pro boj proti podvodům (dále jen „program“). Program by měl být zaveden na období sedmi let, aby se doba jeho trvání sladila s dobou trvání víceletého finančního rámce stanoveného v nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093¹.
- (9) Program by proto měl zahrnovat složku obdobnou programu Hercule III, druhou složku zajišťující financování IMS a třetí složku, v níž jsou financovány činnosti svěřené Komisi podle nařízení (ES) č. 515/97, včetně platformy AFIS.

¹ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027 (Úř. věst. L 433I, 22.12.2020, s. 11).

- (10) Program by měl usnadňovat spolupráci mezi příslušnými orgány členských států a mezi členskými státy, Komisí a dalšími příslušnými subjekty Unie, případně včetně Úřadu evropského veřejného žalobce, ve vztahu k členskými státy, které se účastní posílené spolupráce podle nařízení Rady (EU) 2017/1939¹, s cílem zajistit účinnou ochranu finančních zájmů Unie, jakož i správné uplatňování celních a zemědělských předpisů, aniž by byly dotčeny povinnosti členských států, a s cílem zajistit účinnější využívání zdrojů efektivněji, než by bylo možné na vnitrostátní úrovni. Opatření na úrovni Unie je nezbytné a odůvodněné, neboť pomáhá členským státům při společné ochraně finančních zájmů Unie a podporuje využívání společných struktur Unie s cílem zvýšit spolupráci a výměnu informací mezi příslušnými orgány a zároveň podpořit podávání zpráv o nesrovnalostech a případech podvodů.
- (11) Podpora ochrany finančních zájmů Unie by se navíc měla zabývat všemi aspekty rozpočtu Unie na straně příjmů i na straně výdajů. V této souvislosti je třeba řádně zohlednit skutečnost, že tento program je jediným programem Unie, jehož cílem je chránit výdajovou stranu rozpočtu Unie.

¹ Nařízení Rady (EU) 2017/1939 ze dne 12. října 2017, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce (Úř. věst. L 283, 31.10.2017, s. 1).

- (12) Toto nařízení stanoví finanční krytí, které má představovat hlavní referenční částku ve smyslu bodu 18 interinstitucionální dohody ze dne 16. prosince 2020 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o rozpočtové kázi, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení, jakož i o nových vlastních zdrojích, včetně plánu zavádění nových vlastních zdrojů¹ pro Evropský parlament a Radu během ročního rozpočtového procesu.
- (13) Na tento program se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046² (dále jen „finanční nařízení“). Finanční nařízení stanoví pravidla pro plnění rozpočtu Unie, včetně pravidel týkajících se grantů, cen, zadávání veřejných zakázek, nepřímého řízení, finančních nástrojů, rozpočtových záruk, finanční pomoci a náhrad vyplacených externím odborníkům. Pravidla přijatá na základě článku 322 Smlouvy o fungování EU rovněž zahrnují obecný režim podmíněnosti na ochranu rozpočtu Unie.

¹ Úř. věst. L 433I , 22.12.2020, s. 28.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

- (14) Formy financování a metody provádění podle tohoto nařízení by se měly vybírat na základě jejich schopnosti dosáhnout specifických cílů opatření a přinést výsledky, přičemž se přihlíží zejména k nákladům na kontrolní opatření, administrativní zátěži a očekávanému riziku nedodržení pravidel. V této souvislosti by se mělo zvážit použití jednorázových částek, paušálních sazeb a jednotkových nákladů, jakož i financování, které není spojeno s náklady, podle čl. 125 odst. 1 finančního nařízení.
- (15) Toto nařízení by mělo stanovit orientační seznam akcí, jež mají být financovány za účelem zajištění kontinuity financování všech akcí svěřených Komisi podle nařízení (ES) č. 515/97, včetně platformy AFIS.
- (16) Akce by měly být způsobilé na základě toho, jak lze jejich prostřednictvím dosáhnout specifických cílů programu. Specifické cíle programu by měly zahrnovat poskytování zvláštní technické pomoci příslušným orgánům členských států, například prostřednictvím poskytování konkrétních znalostí, specializovaného a technicky vyspělého vybavení a účinných nástrojů IT, prostřednictvím zajišťování nezbytné podpory a usnadňování vyšetřování, zejména zřizováním společných vyšetřovacích týmů a přeshraničních operací, nebo prostřednictvím posílení výměny zaměstnanců pro konkrétní projekty. Způsobilé akce by měly navíc zahrnovat i organizaci cílených odborných školení a workshopy zaměřené na analýzu rizik, případně konference a studie.

- (17) Nákup vybavení prostřednictvím nástroje Unie pro finanční podporu na vybavení pro celní kontroly zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady, kterým se jako součást Fondu pro integrovanou správu hranic zřizuje nástroj pro finanční podporu vybavení pro celní kontroly, by měl pozitivní dopad na boj proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie. Podle uvedeného nástroje by byla stanovena povinnost zamezit zdvojování podpory Unie. Obdobně by program měl i zajistit, aby se zabránilo jakémukoli zdvojování podpory Unie, a v zásadě by měl zacílit svou podporu na pořizování druhů vybavení, jež nespadají do oblasti působnosti nástroje Unie pro finanční podporu na vybavení pro celní kontroly, nebo na vybavení, v jehož případě jsou příjemci jiné orgány než orgány, na něž se zaměřuje nástroj Unie pro finanční podporu na vybavení pro celní kontroly. Kromě toho by mělo být zajištěno, aby financované vybavení vhodně přispívalo k ochraně finančních zájmů Unie.
- (18) Program by měl být otevřen účasti členů Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru (EHP). Měl by být rovněž otevřen účasti přistupujících zemí, kandidátských zemí a potenciálních kandidátů, jakož i zemí evropské politiky sousedství, v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovených v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo v obdobných dohodách. Program by měl být také otevřen dalším třetím zemím za předpokladu, že uzavřou zvláštní dohodu vztahující se na zvláštní podmínky jejich účasti v programech Unie.

- (19) S ohledem na dosavadní hodnocení programů Hercule a s cílem posílit tento program by měla být ve výjimečných případech možná účast subjektů usazených ve třetí zemi, která není k programu přidružená.
- (20) Zvláště by měla být podporována účast subjektů usazených ve třetích zemích, které mají s Unií platnou dohodu o přidružení, s cílem posílit ochranu finančních zájmů Unie prostřednictvím spolupráce v oblasti cel a prostřednictvím výměny osvědčených postupů, zejména pokud jde o způsoby boje proti podvodům, korupci a jiným protiprávním činnostem poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie, a s ohledem na výzvy spojené s novým technologickým vývojem.
- (21) Program by měl být prováděn s přihlédnutím k doporučením a opatřením uvedeným ve sdělení Komise ze dne 6. června 2013 s názvem „Zintenzivnění boje proti pašování cigaret a jiným formám nezákonného obchodu s tabákovými výrobky – ucelená strategie EU“, jakož i ve zprávě ze dne 12. května 2017 o pokroku při provádění uvedeného sdělení.
- (22) V roce 2016 Unie ratifikovala Protokol o odstranění nezákonného obchodu s tabákovými výrobky Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku (dále jen „protokol“). Protokol slouží k ochraně finančních zájmů Unie, jelikož se týká boje proti nezákonnému přeshraničnímu obchodu s tabákovými výrobky, který vede ke ztrátám příjmů. Program by měl podporovat sekretariát Rámcové úmluvy Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku při plnění jeho úkolů spojených s protokolem. Kromě toho by měl také podporovat další činnosti organizované sekretariátem v souvislosti s bojem proti nezákonnému obchodu s tabákovými výrobky.

(23) V souladu s finančním nařízením, nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013¹ a nařízením Rady (ES, Euratom) č. 2988/95², (Euratom, ES) č. 2185/96³ a (EU) 2017/1939 mají být finanční zájmy Unie chráněny prostřednictvím přiměřených opatření, včetně opatření týkajících se prevence, odhalování, nápravy a vyšetřování nesrovnalostí včetně podvodů, zpětného získávání ztracených, neoprávněně vyplacených či nesprávně použitých finančních prostředků a případného ukládání správních sankcí. Zejména má Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) v souladu s nařízením (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EU, Euratom) č. 883/2013 pravomoc provádět správní vyšetřování, včetně kontrol a inspekcí na místě, s cílem zjistit, zda nedošlo k podvodu, korupci nebo jinému protiprávnímu jednání poškozujícímu nebo ohrožujícímu finanční zájmy Unie. V souladu s nařízením (EU) 2017/1939 má Úřad evropského veřejného žalobce pravomoc vyšetřovat a stíhat trestné činy poškozující nebo ohrožující finanční zájmy Unie, jak je stanoveno ve směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371⁴. V souladu s finančním nařízením mají všechny osoby nebo subjekty, kterým jsou poskytovány finanční prostředky Unie, plně spolupracovat na ochraně finančních zájmů Unie, udělit Komisi, OLAFu, Účetnímu dvoru a v případě členských států účastnících se posílené spolupráce podle nařízení (EU) 2017/1939, Úřadu evropského veřejného žalobce nezbytná práva a potřebný přístup a zajistit, aby rovnocenná práva udělily i třetí osoby podílející se na vynakládání finančních prostředků Unie.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1).

² Nařízení Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 ze dne 18. prosince 1995 o ochraně finančních zájmů Evropských společenství (Úř. věst. L 312, 23.12.1995, s. 1).

³ Nařízení Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 ze dne 11. listopadu 1996 o kontrolách a inspekcích na místě prováděných Komisí za účelem ochrany finančních zájmů Evropských společenství proti podvodům a jiným nesrovnalostem (Úř. věst. L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1371 ze dne 5. července 2017 o boji vedeném trestněprávní cestou proti podvodům poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie (Úř. věst. L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (24) Třetí země, které jsou členy EHP, se mohou účastnit programů Unie v rámci spolupráce zavedené podle Dohody o Evropském hospodářském prostoru¹, která stanoví provádění programů na základě rozhodnutí přijatého podle uvedené dohody. Třetí země se mohou rovněž účastnit na základě jiných právních nástrojů. Toto nařízení by mělo obsahovat zvláštní ustanovení požadující od třetích zemí, aby udělily nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci.
- (25) Podle rozhodnutí Rady 2013/755/EU² jsou osoby a subjekty usazené v zámořských zemích a územích způsobilé k získání finančních prostředků s výhradou pravidel a cílů programu a případných režimů použitelných na členský stát, s nímž jsou daná zámořská země či území spojeny.
- (26) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provádění programu by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Komise by měla přijmout pracovní programy, které stanoví mimo jiné priority a hodnotící kritéria pro udělování grantů na akce.
- (27) Toto nařízení by mělo stanovit maximální možnou míru spolufinancování grantů.

¹ Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

² Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- (28) Podle bodů 22 a 23 interinstitucionální dohody ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů¹ by měl být tento program hodnocen na základě informací shromážděných v souladu se zvláštními požadavky na monitorování a zároveň zamezit administrativní zátěži, zejména pro členské státy, a nadměrné regulaci. Tyto požadavky by měly v příslušných případech zahrnovat měřitelné ukazatele jakožto základ pro hodnocení toho, jaké má tento program účinky v praxi. Hodnocení by mělo být prováděno včas, nezávisle a objektivně.
- (29) Na Komisi by měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o změnu seznamu ukazatelů pro měření plnění obecných a specifických cílů, je-li to považováno za nezbytné, jakož i o doplnění tohoto nařízení o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni, a aby tyto konzultace probíhaly v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů. Pro zajištění rovné účasti na vypracovávání aktů v přenesené pravomoci Evropský parlament a Rada obdrží veškeré dokumenty současně s odborníky z členských států a jejich odborníci mají automaticky přístup na zasedání skupin odborníků Komise, jež se věnují přípravě aktů v přenesené pravomoci.

¹ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (30) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy z důvodu přeshraniční povahy příslušných otázek, ale spíše jich z důvodu unijní přidané hodnoty může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity podle článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (31) Právním základem pro financování AFIS je čl. 42a odst. 1 a 2 nařízení (ES) č. 515/97. Toto nařízení by mělo uvedený právní základ nahradit novým. Ustanovení čl. 42a odst. 1 a 2 nařízení (ES) č. 515/97 by proto měla být zrušena.
- (32) Nařízení (EU) č. 250/2014, kterým se zavádí program Hercule III, se vztahovalo na období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020. Toto nařízení by mělo stanovit program navazující na program Hercule III od 1. ledna 2021. Nařízení (EU) č. 250/2014 by proto mělo být zrušeno.
- (33) S ohledem na význam boje proti změně klimatu v souladu se závazky Unie provádět Pařížskou dohodu přijatou na základě Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o klimatické změně, a plnit cíle Organizace spojených národů pro udržitelný rozvoj, má program přispět k začleňování opatření v oblasti klimatu a k dosažení celkového cíle, podle kterého je 30 % výdajů z rozpočtu EU vyhrazeno podpoře cílů v oblasti klimatu.

- (34) V souladu s čl. 193 odst. 2 finančního nařízení lze grant udělit na již zahájenou akci v případě, že žadatel může prokázat, že akce musela být zahájena ještě před podpisem grantové dohody. Náklady vzniklé před podáním žádosti o grant jsou však způsobilé pouze v řádně odůvodněných mimořádných případech. S cílem zabránit jakémukoli přerušení poskytování podpory Unie, které by mohlo poškodit zájmy Unie, by mělo být možné v rozhodnutí o financování stanovit, po omezenou dobu na začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027 a pouze v řádně odůvodněných případech, že způsobilé jsou i činnosti uskutečněné a náklady vzniklé od počátku rozpočtového roku 2021, avšak před podáním žádosti o grant.
- (35) Za účelem zajištění nepřetržitého poskytování podpory v relevantní oblasti politiky a umožnění provádění programu již od začátku víceletého finančního rámce na období 2021–2027 by toto nařízení mělo vstoupit v platnost co nejdříve a mělo by se použít se zpětnou působností od 1. ledna 2021,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Tímto nařízením se zavádí Program Unie pro boj proti podvodům (dále jen „program“) na dobu trvání víceletého finančního rámce na období 2021–2027.

Stanoví se jím cíle programu, rozpočet na období 2021–2027, formy financování z prostředků Unie a pravidla pro poskytování tohoto financování.

Článek 2

Cíle programu

1. Obecnými cíli programu je:
 - a) chránit finanční zájmy Unie;
 - b) podporovat vzájemnou pomoc mezi správními orgány členských států a jejich spolupráci s Komisí k zajištění řádného používání celních a zemědělských předpisů.

2. Specifickými cíli programu je:

- a) předcházet podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie a bojovat proti nim;
- b) podporovat podávání zpráv o nesrovnalostech, včetně podvodů, týkajících se finančních prostředků z rozpočtu Unie ve sdíleném řízení a finančních prostředků předvstupní pomoci z rozpočtu Unie;
- c) poskytovat nástroje pro výměnu informací a podporu operativních činností v oblasti vzájemné správní pomoci v celních věcech a záležitostech týkajících se zemědělství.

Článek 3

Rozpočet

- 1. Finanční krytí pro provádění programu na období 2021–2027 činí 181,207 milionu EUR v běžných cenách.
- 2. Orientační rozdělení částky uvedené v odstavci 1 je následující:
 - a) 114,207 milionu EUR na cíl uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. a);
 - b) 7 milionů EUR na cíl uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. b);
 - c) 60 milionů EUR na cíl uvedený v čl. 2 odst. 2 písm. c).

3. Až 2 % částky uvedené v odstavci 1 lze použít na technickou a správní pomoc ve spojení s prováděním programu, jako jsou přípravné, monitorovací, kontrolní, auditní a hodnotící činnosti, včetně systémů informačních technologií na úrovni organizace. Orientační rozdělení uvedené v odst. 2 písm. a) mimoto řádně zohledňuje skutečnost, že tento program je jediným programem Unie, který se zaměřuje na ochranu finančních zájmů Unie z hlediska výdajů.

Článek 4

Třetí země přidružené k programu

Program je otevřený účasti těchto třetích zemí:

- a) členům Evropského sdružení volného obchodu, kteří jsou členy Evropského hospodářského prostoru, v souladu s podmínkami stanovenými v Dohodě o Evropském hospodářském prostoru;
- b) přístupujícím zemím, kandidátským zemím a potenciálním kandidátům v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo v obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;

- c) zemím evropské politiky sousedství v souladu s obecnými zásadami a obecnými podmínkami pro účast těchto zemí v programech Unie stanovenými v příslušných rámcových dohodách a rozhodnutích Rady přidružení nebo obdobných dohodách a v souladu se zvláštními podmínkami stanovenými v dohodách mezi Unií a těmito zeměmi;
- d) dalším třetím zemím v souladu s podmínkami stanovenými ve zvláštní dohodě upravující účast dané třetí země v některém programu Unie, pokud tato dohoda:
 - i) zajišťuje spravedlivou rovnováhu, pokud jde o příspěvky třetí země, která se účastní programů Unie, a přínos pro ni;
 - ii) stanoví podmínky účasti v programech, včetně výpočtu finančních příspěvků na jednotlivé programy a jejich správních nákladů.;
 - iii) nesvěřuje dané třetí zemi žádnou rozhodovací pravomoc ohledně programu Unie;
 - iv) zaručuje práva Unie zajistit řádné finanční řízení a chránit své finanční zájmy.

Příspěvky uvedené v prvním odstavci písm. d) bodě ii) představují účelově vázané příjmy v souladu s čl. 21 odst. 5 finančního nařízení.

Článek 5

Provádění a formy financování z prostředků Unie

1. Program se provádí v rámci přímého řízení v souladu s finančním nařízením nebo v rámci nepřímého řízení společně se subjektem uvedeným v čl. 62 odst. 1 prvním pododstavci písm. c) finančního nařízení.
2. Program může poskytovat financování jednou z forem stanovených ve finančním nařízení, zejména formou grantů a zadávání veřejných zakázek, jakož i formou náhrady cestovních výloh a denních diet stanovených v článku 238 finančního nařízení.
3. Program může poskytovat financování na akce prováděné v souladu s nařízením (ES) č. 515/97, zejména za účelem pokrytí druhů nákladů uvedených v orientačním seznamu v příloze I tohoto nařízení.
4. Je-li v rámci akce, na kterou je poskytována podpora, pořizováno vybavení, vytvoří Komise v případě potřeby koordinační mechanismus pro zajištění účinnosti a interoperability s ohledem na veškeré vybavení zakoupené s podporou z programů Unie.

Článek 6

Ochrana finančních zájmů Unie

Účastní-li se tohoto programu na základě rozhodnutí přijatého podle mezinárodní dohody nebo na základě jakéhokoli jiného právního nástroje třetí země, udělí nezbytná práva a potřebný přístup příslušné schvalující osobě, OLAFu a Účetnímu dvoru, aby mohly komplexně vykonávat své pravomoci. V případě OLAFu tato práva zahrnují právo provádět vyšetřování, včetně kontrol a inspekci na místě, jak je stanoveno v nařízení (EU, Euratom) č. 883/2013.

KAPITOLA II

GRANTY

Článek 7

Granty

Granty v rámci programu se udělují a spravují v souladu s hlavou VIII finančního nařízení.

Článek 8
Spolufinancování

Míra spolufinancování u grantů udělených v rámci programu nepřesáhne 80 % způsobilých nákladů. Jakékoli finanční prostředky přesahující tento strop se poskytují pouze ve výjimečných a řádně odůvodněných případech, jež jsou vymezeny v pracovních programech uvedených v článku 11, a toto financování nepřekročí 90 % způsobilých nákladů.

Článek 9
Způsobilé akce

1. Pro financování jsou způsobilé pouze akce určené k provádění cílů uvedených v článku 2.
2. Aniž jsou dotčeny jakákoli jiné akce stanovené v pracovních programech podle článku 11, mohou být za způsobilé pro financování považovány tyto akce:
 - a) poskytování technických znalostí, specializovaného a technicky pokročilého vybavení a účinných nástrojů IT usnadňujících nadnárodní a multidisciplinární spolupráci a spolupráci s Komisí;
 - b) podpora výměny personálu pro konkrétní projekty, zajišťování nezbytné podpory a usnadňování vyšetřování, zejména zřizování společných vyšetřovacích týmů a přeshraničních operací;

- c) poskytování technické a operativní podpory pro vnitrostátní vyšetřování, zejména pro celní a donucovací orgány s cílem zintenzivnit boj proti podvodům a jiným protiprávním jednáním;
 - d) budování kapacit IT v členských státech a třetích zemích, intenzivnější výměna údajů a rozvoj a poskytování nástrojů IT pro vyšetřování a pro monitorování zpravodajské činnosti;
 - e) organizace specializované odborné přípravy, seminářů analýzy rizik, konferencí a studií zaměřených na zlepšení spolupráce a koordinace mezi službami, jež se zabývají ochranou finančních zájmů Unie;
 - f) jakákoli jiná akce stanovená pracovními programy podle článku 11, která je nezbytná pro dosažení obecných a specifických cílů uvedených v článku 2.
3. Pokud akce, jež má být podporována, zahrnuje nákup vybavení, Komise zajistí, aby financované vybavení vhodně přispívalo k ochraně finančních zájmů Unie.

Článek 10

Způsobilé subjekty

1. Vedle kritérií stanovených v článku 197 finančního nařízení se použijí kritéria způsobilosti stanovená v odstavci 2 tohoto článku.

2. V rámci programu jsou způsobilé tyto subjekty:
- a) orgány veřejné správy, jež mohou přispět k dosažení jednoho z cílů uvedených v článku 2 a jsou usazeny:
 - i) v členském státě nebo v zámořské zemi či na území spojených s členským státem;
 - ii) ve třetí zemi přidružené k programu; nebo
 - iii) ve třetí zemi uvedené v pracovním programu za podmínek stanovených v odstavci 3;
 - b) výzkumné a vzdělávací instituce a neziskové subjekty, jež mohou přispět k dosažení cílů uvedených v článku 2, pokud byly zřízeny a působí po dobu nejméně jednoho roku:
 - i) v členském státě;
 - ii) ve třetí zemi přidružené k programu; nebo
 - iii) ve třetí zemi uvedené v pracovním programu za podmínek stanovených v odstavci 3;
 - c) jakýkoli právní subjekt založený podle práva Unie nebo jakákoli mezinárodní organizace.

3. Subjekty uvedené v odstavci 2, jež jsou usazeny ve třetí zemi, která není přidružena k programu, jsou ve výjimečných případech v rámci programu způsobilé, pokud je to nezbytné pro dosažení cílů dané akce. Tyto subjekty nesou v zásadě náklady na svou účast, s výjimkou případů řádně odůvodněných v pracovním programu.

KAPITOLA III

PROGRAMOVÁNÍ, MONITOROVÁNÍ A HODNOCENÍ

Článek 11

Pracovní program

Za účelem provádění programu přijme Komise pracovní programy uvedené v článku 110 finančního nařízení.

Článek 12

Monitorování a podávání zpráv

1. Ukazatele pro vykazování pokroku dosaženého při plnění obecných a specifických cílů programu stanovených v článku 2 jsou stanoveny v příloze II.

2. Pro zajištění účinného posouzení pokroku tohoto programu dosaženého při plnění jeho cílů je Komisi svěřena pravomoc přijímat v souladu s článkem 14 akty v přenesené pravomoci za účelem změn přílohy II, pokud jde o ukazatele, je-li to považováno za nezbytné, jakož i za účelem doplnění tohoto nařízení o ustanovení týkající se zavedení rámce pro monitorování a hodnocení.
3. Komise podává každoročně zprávu o plnění programu Evropskému parlamentu a Radě v rámci své výroční zprávy o ochraně finančních zájmů Unie – boj proti podvodům.

V rámci diskusí na toto téma může Evropský parlament vydat doporučení pro roční pracovní program. Komise uvedená doporučení náležitě zohlední.
4. Systém vykazování výkonnosti zajistí, aby údaje pro monitorování provádění a výsledků programu byly shromažďovány účinně, efektivně a včas. Za tímto účelem se pro příjemce finančních prostředků Unie, a je-li to vhodné, i pro členské státy stanoví přiměřené požadavky na podávání zpráv.

Článek 13
Hodnocení

1. Komise při provádění hodnocení zajistí, aby byla hodnocení prováděna nezávisle, objektivně a včas a aby hodnotitelé mohli vykonávat svou práci bez jakýchkoli pokusů je ovlivnit.
2. Průběžné hodnocení programu se provede, jakmile je k dispozici dostatek informací o jeho provádění, avšak nejpozději do čtyř let od začátku provádění programu.
3. Na konci provádění programu, avšak nejpozději do čtyř let po skončení období uvedeného v článku 1, provede Komise závěrečné hodnocení programu.
4. Komise sdělí závěry hodnocení spolu se svými připomínkami Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Účetnímu dvoru a zveřejní je na internetových stránkách Komise.

Článek 14
Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v čl. 12 odst. 2 je Komisi svěřena do 31. prosince 2028.
3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v čl. 12 odst. 2 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti již platných aktů v přenesené pravomoci.
4. Před přijetím aktu v přenesené pravomoci Komise vede konzultace s odborníky jmenovanými jednotlivými členskými státy v souladu se zásadami stanovenými v interinstitucionální dohodě ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů.
5. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.
6. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle čl. 12 odst. 2 vstoupí v platnost pouze tehdy, pokud proti němu Evropský parlament ani Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

KAPITOLA IV

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 15

Informace, komunikace a viditelnost

1. S výjimkou případů, v nichž by mohlo být ohroženo účinného provádění operativních činností v oblasti boje proti podvodům a cel, uvádějí příjemci finančních prostředků Unie původ těchto finančních prostředků a zajišťují viditelnost finančních prostředků Unie, zejména při propagaci akcí a jejich výsledků tím, že poskytují ucelené, účelné a přiměřené informace různým cílovým skupinám včetně sdělovacích prostředků a veřejnosti.
2. Komise pravidelně provádí informační a komunikační činnosti týkající se programu, akcí uskutečněných podle programu a dosažených výsledků. Finanční zdroje přidělené na tento program rovněž přispívají k institucionální komunikaci politických priorit Unie v rozsahu, v jakém tyto priority souvisejí s cíli uvedenými v článku 2.

Článek 16

Změna nařízení (ES) č. 515/97

V článku 42a nařízení (ES) č. 515/97 se zrušují odstavce 1 a 2.

Článek 17

Zrušení

Nařízení (EU) č. 250/2014 se zrušuje s účinkem ode dne 1. ledna 2021.

Článek 18

Přechodná ustanovení

1. Tímto nařízením není dotčeno pokračování ani změna akcí zahájených podle nařízení (EU) č. 250/2014 a článku 42a nařízení (ES) č. 515/97, které se použijí na tyto akce až do jejich ukončení.
2. Finanční krytí programu může zahrnovat i výdaje na technickou a správní pomoc nezbytnou pro zajištění přechodu k programu od opatření přijatých podle nařízení (EU) č. 250/2014 a článku 42a nařízení (ES) č. 515/97.
3. V souladu s čl. 193 odst. 2 druhým pododstavcem písm. a) finančního nařízení lze v řádně odůvodněných případech uvedených v rozhodnutí o financování a po omezenou dobu považovat akce podporované podle tohoto nařízení a související náklady za způsobilé ode dne 1. ledna 2021, a to i tehdy, pokud byly uvedené akce uskutečněny a uvedené náklady vznikly před podáním žádosti o grant.

Článek 19

Vstup v platnost a použitelnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se od 1. ledna 2021.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu

Za Evropský parlament
předseda

Za Radu
předseda nebo předsedkyně

PŘÍLOHA I

ORIENTAČNÍ SEZNAM NÁKLADŮ PODLE ČL. 5 Odst. 3

Orientační seznam druhů nákladů, jež budou z programu financovány v souvislosti s akcemi prováděnými v souladu s nařízením (ES) č. 515/97:

- a) výdaje na instalaci a údržbu stálé technické infrastruktury, která členskými státy poskytuje logistické prostředky a prostředky IT a automatizace administrativy k zajištění koordinace společných celních operací a dalších operačních činností;
- b) náhrady cestovních výloh a denních diet, jakož i případně jiné náhrady nebo platby poskytnuté zástupcům členských států a případně zástupcům třetích zemí, kteří se účastní misí Unie, společných celních operací, které jsou organizovány Komisí nebo společně s ní, školení, schůzek ad hoc a setkání k přípravě a hodnocení správních vyšetřování nebo operativních akcí členských států, pokud jsou organizovány Komisí nebo společně s ní;
- c) výdaje spojené s pořízením, studiem, rozvojem a údržbou počítačové infrastruktury (hardwaru), softwaru a vyhrazeného síťového spojení a s tím spojenými službami výroby, podpory a školení pro účely provádění akcí podle nařízení (ES) č. 515/97, zejména akcí týkajících se předcházení podvodům a boje proti nim;

- d) výdaje spojené s poskytováním informací a výdaje na související akce, které umožňují přístup k informacím, údajům a zdrojům dat pro účely provádění akcí podle nařízení (ES) č. 515/97, zejména akcí týkajících se předcházení podvodům a boje proti nim;
 - e) výdaje spojené s používáním celního informačního systému stanoveným v nástrojích přijatých podle článku 87 Smlouvy o fungování EU, a zejména v rozhodnutí 2009/917/SVV v rozsahu, v jakém uvedené nástroje stanoví, že tyto výdaje budou hrazeny ze souhrnného rozpočtu Unie;
 - f) výdaje spojené s pořízením, studiem, rozvojem a údržbou prvků Unie ve společné komunikační síti používané pro účely písmene c).
-

PŘÍLOHA II

UKAZATELE PRO MONITOROVÁNÍ PROGRAMU

Program bude pečlivě monitorován na základě souboru ukazatelů určených k měření rozsahu, v jakém bylo dosaženo obecných a specifických cílů programu, a s cílem minimalizovat administrativní zátěž a náklady. Za tímto účelem se shromažďují údaje pro následující soubor hlavních ukazatelů:

Specifický cíl č. 1: Předcházení podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie a boj proti nim.

Ukazatel č. 1: Podpora předcházení podvodům, korupci a jiným protiprávním jednáním poškozujícím nebo ohrožujícím finanční zájmy Unie a boje proti nim, měřená na základě:

- 1.1: míry spokojenosti s činnostmi organizovanými a (spolu)financovanými prostřednictvím programu;
- 1.2: procentního podílu členských států, které získají v každém roce programu podporu.

Specifický cíl č. 2: Podpora podávání zpráv o nesrovnalostech, včetně podvodů, týkajících se finančních prostředků z rozpočtu Unie ve sdíleném řízení a finančních prostředků předvstupní pomoci z rozpočtu Unie.

Ukazatel č. 2: Míra spokojenosti uživatelů s používáním IMS.

Specifický cíl č. 3: Zajišťování nástrojů pro výměnu informací a podpory operativních činností v oblasti vzájemné správní pomoci v celních a zemědělských záležitostech.

Ukazatel č. 3: Počet případů, v nichž jsou poskytnuty informace v rámci vzájemné pomoci, a počet podpořených činností v souvislosti se vzájemnou pomocí.
